

Obszary chronionego krajobrazu są to wyróżniające się krajobrazowo tereny o zróżnicowanych ekosystemach, wartościowe ze względu na możliwość zaspokajania potrzeb związanych z turystyką i wypoczynkiem lub pełnioną funkcją korytarzy ekologicznych. Ta forma ochrony wprowadzona została w związku z rozwijającym się przemysłem i postępującą urbanizacją prowadzącą do degradacji środowiska przyrodniczego i wpływającą niekorzystnie na warunki życia człowieka. Wymienione procesy spowodowały konieczność zabezpieczenia odpowiednio dużych, atrakcyjnych i zróżnicowanych obszarów o mało zniekształconym środowisku w celu utworzenia systemu, który by łączył funkcjonowanie tych obszarów poddanych różnym reżimom ochronnym oraz w celu stworzenia społeczeństwu warunków do regeneracji sił i różnych form rekreacji.

Obszary Chronionego Krajobrazu na terenie poszczególnych województw, łącząc się z Obszarami Chronionego Krajobrazu województw sąsiednich tworzą Wielkoprzestrzenny System Obszarów Chronionych oddziałujący w sposób znaczący na zdrowie człowieka, a także na gospodarkę narodową oraz kulturę i naukę. Ma on stanowić uzupełnienie istniejących form ochrony przyrody (parki, rezerваты). Wielkoprzestrzenny System Obszarów Chronionych obejmuje przede wszystkim tereny o najwyższych walorach przyrodniczych i zachowanej zdolności do utrzymania względnej równowagi ekologicznej. Ponadto w skład systemu wchodzi obszary o niższych walorach, warunkując jednak utrzymanie równowagi na obszarach najcenniejszych.

Na terenie Nadleśnictwa Żółędowo znajdują się dwa obszary chronionego krajobrazu. Zostały one ustanowione Rozporządzeniem nr 9 Wojewody Bydgoskiego z dnia 14 czerwca 1991 r. oraz Rozporządzeniem Wojewody Kujawsko-Pomorskiego z dnia 9 czerwca 2005 r. i są to:

- **Obszar Zalewu Koronowskiego**
- **Obszar Północnego Pasa Rekreacyjnego m. Bydgoszczy**

Pierwszy z nich obejmuje swym zasięgiem tereny na północy a drugi tereny na południowym wschodzie i południu Nadleśnictwa.

- **„Koronowski Obszar Chronionego Krajobrazu”**

Obszar Chronionego Krajobrazu Zalewu Koronowskiego zajmuje powierzchnię 28 687 ha. Przeważająca jego część położona jest na terenie gminy Koronowo oraz w północno-zachodnich fragmentach miasta Bydgoszcz. Wg regionalizacji fizycznogeograficznej leży na obszarze mezoregionu Doliny Brdy, do której od wschodu przylega Wysoczyzna Świecka, a od zachodu Pojezierze Krajeńskie.

Na północy Obszar łączy się ze strefą ochronną Tucholskiego Parku Krajobrazowego, na zachodzie z Obszarem Chronionego Krajobrazu Doliny rzeki Kamionki i Obszarem Chronionego Krajobrazu Doliny rzeki Sępolenki, na południowym zachodzie z Obszarem chronionego Krajobrazu Rynny Jezior Byszewskich, zaś na południu z Obszarem Chronionego Krajobrazu Północnego Pasa Rekreacyjnego Miasta Bydgoszczy.

Koronowski Obszar Chronionego Krajobrazu należy do największych jednostek chronionych w woj. bydgoskim. Charakteryzuje się wybitnymi walorami przyrodniczymi i turystycznymi, które tworzą: zróżnicowane krajobrazy doliny Brdy, jezior polodowcowych, rozległego Zalewu Koronowskiego oraz dużych kompleksów leśnych (lasy stanowią ok. 3/4 obszaru). Ze względu na dużą ilość obszarów bagiennych i podmokłych przylegających do akwenów, znajdują się na tym obszarze liczne miejsca lęgowe ptaków wodnych. Lasy położone wzdłuż Doliny Brdy stanowią korytarz ekologiczny łączący węzły ekologiczne o znaczeniu międzynarodowym: Pradolinę Toruńsko-Eberswaldzką z Borami Tucholskimi.

Na obszarze obowiązują dodatkowe zalecenia dotyczące ochrony środowiska, wykraczające poza standardowe przepisy dotyczące obszarów chronionego krajobrazu. Dotyczy to obligatoryjnej konieczności poprawy stanu sanitarnego wód Zalewu i rzeki Brdy poprzez uporządkowanie gospodarki wodno-ściekowej ośrodków wypoczynkowych i terenów osiedleńczych, z uwagi na położenie w strefie pośredniej ujęcia wody na Czyżkówku w Bydgoszczy. Ponadto zalecenia ochronne obejmują: zachowanie różnorodności biologicznej siedlisk, ochrona zbiorników i cieków wodnych wraz z ochroną fragmentów otaczającej roślinności, prowadzenie racjonalnej gospodarki leśnej, zwiększanie lesistości, racjonalizacja granicy rolno-leśnej, tworzenie korytarzy ekologicznych.

• „Obszar Chronionego Krajobrazu Północnego Pasa Rekreacyjnego miasta Bydgoszczy”

Obszar Chronionego Krajobrazu Północnego Pasa Rekreacyjnego miasta Bydgoszczy zajmuje powierzchnię 2 640,0 ha. Powstanie w 1993 r. Parku Krajobrazowego Doliny Dolnej Wisły, do którego włączono fragmenty Zbocza Fordońskiego, spowodowało ograniczenie powierzchni obszaru chronionego krajobrazu i jego rozczłonkowanie na kilka części. Obszar łączy się w dość zwarty i ciągły system ekologiczny ze strefami ochronnymi krawędzi doliny Wisły (na północnym wschodzie) i obszarem Zalewu Koronowskiego na zachodzie i północy. Obejmuje strefę krawędziową Wysoczyzny Świeckiej oraz fragment od Kotliny Toruńskiej, stanowiącej mezoregion wchodzący w skład Pradoliny Toruńsko-Eberswaldzkiej. Położenie to wpływa na występowanie różnorodnych form morfologicznych terenu.

Obszar znajduje się w północnej części miasta Bydgoszcz oraz w gminie Osielsko. W jego obrębie zlokalizowane są m.in. Las Gdański z ujęciami wód podziemnych dla Bydgoszczy oraz Leśny Park Kultury i Wypoczynku. Tereny te – ze względu na swoje położenie – charakteryzuje intensywna penetracja turystyczna codzienna i świąteczna oraz znaczne narażenie na degradację siedlisk leśnych, powierzchni ziemi oraz potencjalne zagrożenie dla niektórych gatunków chronionych.

Zalecenia ochronne dla tego obszaru obejmują m.in. ochronę przed nadmierną penetracją i zaśmiecaniem, ograniczenie ruchu pojazdów, ochronę wód podziemnych przez ograniczenie intensywnej chemizacji w uprawie roślin, zalecenia stosowania metod biologicznych w ochronie roślin, dostosowanie liczebności populacji zwierząt łownych związanych z ekosystemami otwartymi do warunków środowiskowych oraz prowadzenie racjonalnej gospodarki leśnej, opartej na podstawach siedliskowych, gwarantującej zachowanie siedlisk o charakterze

naturalnym i odtwarzanie fragmentów zniekształconych – przede wszystkim przez przebudowę drzewostanów i różnicowanie składów gatunkowych.

Powierzchnia obszarów chronionego krajobrazu na terenach zarządzanych przez Nadleśnictwo Żołądowo

Nazwa obszaru chronionego krajobrazu	Obręb Żołądowo
Obszar Zalewu Koronowskiego	2538 ha
Obszar Chronionego Krajobrazu Północnego Pasa Rekreacyjnego miasta Bydgoszczy	2010 ha
Razem Nadleśnictwo	4548 ha